

MUISTAKAA VARHAISHOITO

Valtion metsänhoitotukien kiitettävästä menekistä huolimatta tuhannet hehtaarit taimikoita jäävät hoidotta. Harmillisinta on, että useimmin hoidon puutteesta kärsivät äskettäin istutetut pienet taimikot. Pituudeltaan nämä alle 1,3-metriset taimikot kuuluvat uudistamisveloitteen piiriin, eikä hoitoa näin tueta. Hoitamattomuuden seurauksena pienet taimikot kituvat varsinkin viljavilla kasvupaikoilla. Iso investointi esimerkiksi kuusen istutamiseen ei anna kunnon tuottoa, jos vadelmapensaat ja vesakko tukahduttavat puolet istutustaimista hengiltä.

Ei ole liioittelua väittää, että erityisesti kuusen istutusaloilla heinäntorjunta ja vesakon varhaisperkaus ovat metsän tärkeimmät hoitovaiheet. Ne varmistavat taimien eloonjäämisen ja häiriöttömän kasvuun lähdön.

Taimikon varhaishoito sopii erinomaisesti omatoimisten metsänomistajien tehtäväksi. Kasvatettavien puiden valinta on selväpiirteistä. Lisäksi matalan vesakon niittäminen raivaussahalla on helppoa – varhaisperkaustyömaa onkin oiva paikka opetella raivaussahausta. Työvälineiksi sopivat myös käsityövälineet, joko perinteinen vesuri tai raivausveitsi. Kun varhaisperkaus on tehty, ollaan jo voiton puolella. Vaikka taimikon seuraava hoitokerta viivästyisikin, pärjää valtaosa taimista vähintään kohtalaisesti. Toisaalta kertaalleen tehty varhaisperkaus

helpottaa varsinaista taimikonhoitoa ja alentaa sen kustannuksia.

Tämä kirja on tarkoitettu niin aloittelijoille kuin pidemmälle taimikonhoitoharrastuksessa edistyneille metsänomistajille. Oppaan sisältö keskittyy taimikonhoidon metsänhoidollisiin ja taloudellisiin näkökohtiin. Raivaussahausniuksien tarpeessa olevan kannattaa oheisen teoksen lisäksi hankkia Metsäkustannus Oy:n vuonna 2008 julkaisema *Raivaamaan*-kirja.

Käsikirjoituksen ovat lukeneet Metsäntutkimuslaitoksen vanhempi tutkija, MMT Sauli Valkonen ja metsäopetuksen lehtori, metsätyönopettaja Risto Mykkänen. Lämmin kiitos monista kirjaa parantaneista kommentteista.

Jyväskylässä 8.3.2010

Mikko Riikilä

SISÄLLYS

	TAIMIKON HOITOTARVE	9
	Työlajit	11
	Hoitotarpeen minimointi	12
	AJANMENEKKI JA KUSTANNUKSET	20
	Taimikonhoidon kustannukset	20
	Työn hinta	21
	Taimikonhoidon ajoitus	24
	VALTION TUKI TAIMIKONHOITOON	26
	Kerran kiertoajan kuluessa	27
	Tuen suuruus	28
	LUONNONHOITO TAIMIKOISSA	32
	TAIMIKONHOITO JA PUUN TEKNINEN LAATU	35

VARHAISHOITO	39
Kaksi tapaa varhaisperata	40
Kuusentaimikot	41
Männynntaimikot	46
Koivuntaimikot	48
Sopii aloittelijallekin	48

VARSINAINEN TAIMIKONHOITO	50
Istutetut kuusentaimikot	52
Luontaisesti syntyneet kuusentaimikot	55
Jäikö kuusentaimikko hoitamatta?	58
Vesurillakin pärjää	60
Männynntaimikot	61
Energiapuun kasvatus männynntaimikossa	70
Rauduskoivikot	74
Hieskoivikot	78
Lehtikuusitaimikot	80
"Sekavat taimikot"	82
Koivut havupuutaimikoiden täydentäjinä	84

